

Urîțica

Surprizele cronicarului dramatic sînt, din păcate, destul de rare. Așezat în stal, cronicarul privește cam pieziș și cu invidie către vecinul de fotoliu — pregătit sărbătorește să vadă un spectacol. Să vadă ! Cronicarul, cel mai adesea, revede. Revede actorii, revede piesa, uneori revede spectacolul.

Practica i-a dezvoltat și reflexul anticipării, cam știe cum va fi cutare în cutare rol, cam știe cum va fi piesa cutăruia, cam știe cum va a-răta spectacolul cutărui regi-zor.

Surprizele sînt destul de rare.

O surpriză am avut eu, de pildă, văzînd producțiile de absolvire de la Studioul I.A.T.C. : surpriza unui grup de actori buni, foarte generos dotați. Printre ei, o actriță, o tinără cum rar mi-e dat să văd, un pumn de fată care a irumpat în scenă ca o petardă, rizînd galeș și dulce, și icnît, plîngînd smiorcăit și alintat, cîntînd, zbenguindu-se, fândosindu-se, stropșindu-se bătaioasă, năbădăioasă, mereu proaspătă și mereu alta, foarte bună printre buni, dăruindu-se cu frenezie jocului.

E o fărîmă de om, cu ochii vii, cu nasul cît un bumb, cam scurtușă, cam grăsușă, nu frumoasă, nu ceea ce se cheamă o fată frumoasă, frumușică cel mult, adică nostimă, adică, ce mai, urîțică.

Văzînd-o, m-am bucurat de două ori : o dată pentru că e atît de dăruită cu talent. Încă o dată, pentru că îmi dau seama că la I.A.T.C. s-a schimbat ceva și că s-a schimbat în bine, dacă locul frumuseților glaciale, golite de har, îl iau azi talentele autentice. Și m-am întristat totodată. M-am întristat gîndindu-mă cît va avea de luptat urîțica după ce va ajunge în teatru. M-am întristat, gîndindu-mă cît de superficial își aleg uneori directorii viitoarele angajate, cum se dau în vînt, fără nici un temei, după cîte o clorotică ingenuă însumînd cel mult datele unei prezentatoare de modă, cu nițică grație, cu nițică prosepțime, cu nițică suavitate, cu nișel din toate, dar fără de-ajuns ca să-și asigure utilitatea pe mai mult de trei sezoane. M-am întristat știînd că se întîmplă, nu totdeauna, nu peste

tot, dar se întîmplă, încă se mai întîmplă în teatre, ca omul potrivit să ia locul potrivit pentru altul. Și asta nu din rea intenție, cît din nepricepere, din prejudecată și din lipsă de intuiție.

Urîțico, nu fii tristă ! Peste puțină vreme te vei înfățișa directorilor, îți vei exprima opțiunea, și poate să n-am dreptate, poate să nu se întîmple așa, dar tare mă tem că alegerea ta nu va fi primită cu bucuria și căldura care ți se cuvin.

Urîțico, înarmează-te cu răbdare și cu perseverență. În eventualitatea deloc dorită de mine, și la urma urmei, puțin probabilă, că odată intrată într-un teatru vei aștepta cam mulțisor rolurile cuvenite, nu-ți pierde credința în tine. Amintește-ți că și Eugenia Popovici, Clody Bertola și Valy Voiculescu la noi, sau Barbra Streisand, Rita Tusingham, Giulietta Massina în alte părți, la drept vorbind, urîțele, adică ceva ce înseamnă cu mult mai mult decît frumusele. Însă că și ele, ca și tine, au un dar care nu se irosește pe durata unei vieți întregi. Au, ca și tine, talent.